

Yhdessä terveyttä

TAYS INFEKTIO

AJANKOHTAISIA INFEKTIOASIOITA 2009

Numero 4 / 30.4.2009

TOIMINTAOHJE TERVEYSKESKUKSIIN, TYÖTERVEYSHUOLTOON JA YKSITYISELLE SEKTORILLE SIKAINFLUENSSA A/H1N1-EPÄILYSTÄ PSHP:SSA

Infektiolääkäri Kirsi Valve, TAYS

Tämä ohje koskee nykyistä pandemiavaihetta 5. Pandemiavaiheeseen 6 siirryttäessä toiminta ohjeistetaan uudelleen. Katso myös Infektiotiedote 3/29.4.09 (www.pshp.fi).

Sikainfluenssa A/H1N1 on influenssa A-viruksen ihmiselle uuden muunnoksen aiheuttama äkillinen hengitystieinfektio. Sikainfluenssa A/H1N1 tarttuu ihmisestä toiseen samoin kuin tavallinen kausi-influenssa. Tärkeimpiä tartuntatapoja ovat pisara- ja kosketustartunta. Itämisaika on 2-7 vrk.

Maailmalla on 29.4.09 mennessä todettu sikainfluenssaepidemioita Meksikossa ja Yhdysvalloissa (San Diego ja Imperial piirikunnat, Kalifornia; Guadalupe piirikunta, Texas, New York). Yksittäisiä tautitapauksia on todettu myös Euroopassa ja Uudessa Seelannissa. Epidemiatiedot päivittyvät jatkuvasti, ajantasaista tietoa on saatavissa WHO:n (www.who.int) ja ECDC:n (<http://www.eiss.org/index.cgi>) verkkosivuilta sekä THL:n verkkosivuilta (www.thl.fi). Altistuneiksi katsotaan tällä hetkellä edellä mainituilla epidemia-alueilla matkustaneet ja siellä sairastuneiden oireisten henkilöiden lähikontaktit.

Ohje epidemia-alueella oleskellelle matkaajalle:

Epidemia-alueilta palaavien tulee seurata omaa terveydentilaansa ja ottaa heti yhteyttä puhelimitse lääkäriin, jos heillä ilmenee **seitsemän päivän kuluessa kotiinpaluusta** seuraavia oireita: **kuume, yskä tai kurkkukipu**. Muita mahdollisia oireita ovat jäsenten särky, päänsärky, vilunväristykset ja väsymys. Sairastuneen tulee noudattaa hyvää yskimishygieniaa ja käsihygieniaa. Jos sairastunut tulee jostain syystä suoraan lääkärin vastaanotolle (ja epäily herää vasta toimipisteessä), on hänen

käytettävä (mikäli mahdollista) kirurgista suu-nenäsuojusta, joka annetaan hänelle vastaanotopisteessä.

Ohje avohoidon lääkärille:

Potilas haastatellaan ensisijaisesti puhelimitse ja pyritään arvioimaan täyttyvätkö epäilykriteerit (katso alla). Jos kriteerit täyttyvät tai asiassa on epäselvyyttä, konsultoidaan puhelimitse infektiolääkäriä päiväaikaan TAYS:n keskuksen kautta (03) 311611, päivystysaikana numeroon (03) 311 66777.

Infektiolääkäri päättää potilaan ohjaamisesta tutkimuksiin TAYS:aan ja antaa muut tarvittavat toimintaohjeet.

Avohoidossa ei tule ottaa influenssa A-pikatestejä.

Mikäli potilas on hakeutunut suoraan vastaanotolle, hänet ohjataan omaan huoneeseen haastattelua varten. Haastattelussa selvitetään tarkat altistumiset ja oiretiedot ja arvioidaan täyttyvätkö tautitapauksen epäilyn kriteerit. Henkilökunta käyttää vähintään kirurgista suu-nenäsuojusta ja suojakäsineitä sekä kertakäyttöistä suojarahkkaa tai suojaesiliinaa. Huolellinen käsien desinfiointi on erittäin tärkeä.

Jos epäilykriteerit täyttävä potilas on huonokuntoisuuden vuoksi hakeutunut suoraan vastaanotolle, hänet toimitetaan ensihoidon jälkeen TAYS Acutan alipaineistettavaan huoneeseen. Infektioambulanssi tilataan hätäkeskuksesta numerosta 112. Auton tunnus on T199. Tilattaessa on kerrottava sikainfluenssa A/H1N1-kuljetustarpeesta. Potilaan siirtämisestä informoidaan myös infektiolääkäriä: päiväaikaan keskuksen kautta (03) 311611, päi-

vystysaikana numeroon (03) 311 66777. Potilaan hoidossa vältetään eriteroiskeita.

EPÄILYKRITEERIT: Tulee täytyä sekä taudinkuva että altistuskriteerit

Taudinkuva

1. Äkillinen kuumetauti (kuume > 38°C), johon liittyy hengitystieinfektion oireita tai löydöksiä kuten yskää, kurkkukipua, hengitysvaikeutta
TAI
2. Radiologisesti varmistettu keuhkokuume
TAI
3. ARDS (acute respiratory distress syndrome)
TAI
4. Odottamaton hengitystieinfektiokuolema

JA

Altistumistiedot

1. Oleskelu alueella tai maassa, jossa on varmistettu sikainfluenssa A/H1N1-epidemia (katso yllä).
2. Lähikontakti oireiseen kohdassa 1 mainittuun tapaukseen.
3. Lähikontakti oireiseen varmistettuun sikainfluenssa A/H1N1-infektiota sairastavaan henkilöön.

Lähikontakteja ovat esim. samassa taloudessa asuvat, terveydenhuollon laitoksessa saman huoneen potilaat, samoissa tiloissa yli 4 tuntia oleskelleet henkilöt ja potilaan hengitystie-eritteillä tahraantuneita esineitä käsitelleet henkilöt.